

LICENSZ VIZSGA TEMATIKA 2025

MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET

FÖLDRAJZ SZAK

1. ÁLTALÁNOS FÖLDRAJZ

A földrajz mint tudomány vizsgálati tárgya és belső szerkezete.

Szakirodalom:

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (25-47 o.).

2. BEVEZETÉS A TÁRSADALOMFÖLDRAJZBA

Alapfogalmak: társadalmi szerkezet, réteg, rétegződés

- A társadalmi státusz többdimenziós természete
- A társadalmi osztály fogalma
- A társadalmi mobilitás és formái

Szakirodalom:

Andorka Rudolf (2001, 2006), Bevezetés a szociológiába, Osiris, Budapest.

Babbie, Earl (1996), A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest.

Giddens, Anthony (1998), Szociológia. Osiris, Budapest.

Linton, Ralph (1997), Státus és szerep, Mérföldkövek a kulturális antropológiában, Panem, McGraw-Hill.

Mészáros Rezső (2000), A társadalomföldrajz gondolatvilága, Szegedi Tudományegyetem.

3. METEOROLÓGIA-KLIMATOLÓGIA

A légkör állapothatározói és dinamikája:

- légkör összetétele: alapgázok, üvegházhatású gázok, ózon, aeroszol;
- légkör energiaháztartása;
- víz a légkörben: légnedvesség, felhőzet és csapadék.

- függőleges légmozgások (konvekció) kialakulásának feltételei, hőmérséklet-változás a
- függőleges légmozgásokban;
- általános légkörzés, légtömegek osztályozása; mérsékelt övi ciklonok, időjárási frontok
- (hideg front, meleg front, okklúziós front).

Szakirodalom:

Makkai G., Imecs Z (2006) Meteorológia, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 14-18o, 28-35o, 48-57o, 41-44o, 59-65o, 65-75o

Péczy György (1998) Éghajlat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 11-13o, 74-77o, 77-97o, 36-38o, 178-181o, 107-109o, 119-123o

4. METEOROLÓGIA-KLIMATOLÓGIA

Az éghajlati elemek övezetes rendje és azonalitásai

- a hőmérséklet övezetessége és hőmérsékleti azonalitásokat okozó tényezők;
- a relatív nedvességtartalom és a felhőzet övezetessége;
- a csapadék övezetessége és azonalitásait okozó tényezők.

Szakirodalom:

Péczy György (1998): Éghajlat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 214-229o

5. HIDROLÓGIA

A folyómeder: a folyómeder keresztmetszelve, a keresztmetszelve felvétele, a szelve területének számítása

- a keresztmetszelve alakja és annak változásai (változás az erózió által, sebességvonalak)
- a keresztmetszelve terepi felmérésének módszere (szelvevizelés)
- a keresztmetszelve területének számítási módszerei (mértani formákkal)

Szakirodalom:

Pándi G., (2003), Hidrológia, I. kötet - Potamológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 29-31; 33-34.

Pál Z., (2006), Hidrológia gyakorlatok, Ábel Kiadó, Kolozsvár, p. 13-14.

Șerban Gh., Bătiș R. H., (2005), Noțiuni practice de hidrologie generală, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 79; 85-88.

Sorocovschi V., (2009), Hidrologia Usatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 103-108; 112-114.

6. HIDROLÓGIA

A tavak hőmérsékleti rétegződése

- a téli és nyári hőmérsékleti rétegződés
- a tavak vizének átkeveredése tavaszi, illetve őszi időszakokban
- az átkeveredés / a folyamat elindulásának oka

Szakirodalom:

- Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 217-219
Pándi G., (2003), Hidrológia, II. kötet - Hidrogeológia, Limnológia, Telmatológia, Glaciológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 54-56.
Sorocovschi V. (2009): Hidrologia uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 277-279

7. TOPOGRÁFIA, TÉRKÉPÉSZET

A Föld alakja, méretei, a földrajzi koordinátarendszer

- A gömbi földrajzi koordinátarendszer (gömbi sugár, rajz, meghatározások) - A forgási ellipszoid (rajz, féltengelyek méretei)
- A geoid, a tengerszintfeletti magasság.

Szakirodalom:

- Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 46-47., 50-52., 54-55.
Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. pp. 139-140.
Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Silvania. Zaláu. pp. 53-60.

8. TOPOGRÁFIA, TÉRKÉPÉSZET

A térképek osztályozása, méretarány, domborzatábrázolási módszerek

- A térkép. A térképek osztályozása az ábrázolt terület, a tartalom és a használat, a kivitelezés és a szerkesztés szerint
- Méretarány és jelkulcs
- Térképszerű ábrázolások. A szintvonalas, rétegszínezéses és árnyékolásos domborzatábrázolás.

Szakirodalom:

- Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe. Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, pp. 10-20., 103-110.
Klinghammer István (2010): Térképészet és geoinformatika. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest. pp. 183-192.

Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. p. 129–133., 206–228.
Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Sylvania. Zaláu. p. 50–52., 176–209.

9. GEOMORFOLÓGIA

A magashegységi gleccserek felszínformálása (eróziós és felhalmozódási formák)

- Jégképződés, a hegységek arculatának átalakulása, jégerózióra utaló jelek
- Kárformák kialakulása – kárfülke, kárpiramis, kárgerinc, kártó
- teknővölgy (trog)
- Fjordok
- Felhalmozódási formák: morénák

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

10. GEOMORFOLÓGIA

A hullámozás partalakító tevékenysége

- magas tengerpartok abrúziós formái
- Alacsony tengerpartok épülő formái

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

11. ÁLTALÁNOS REGIONÁLIS FÖLDRAJZ

A regionális földrajz fejlődése a földrajztudományon belül és a főbb kutatási irányzatai

- A regionális földrajz fejlődésének meghatározó személyiségei
- A földrajzi adatmátrix és a geográfia tagolódása
- A regionális földrajz főbb kutatási irányzatai: földtudományi irányzat, kapcsolattudományi irányzat, tértudományi irányzat, regionális irányzat

Szakirodalom:

Benedek J. (2000) A társadalom térbelisége és térszervezése. Risporint Kiadó, Kolozsvár

Nemes Nagy J. (1998), A tér a társadalomkutatásban, Ember – település – régió, Hirschler Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest

Probáld F. (1995), A regionális földrajz helye a geográfiában. In: Nemes Nagy J. (szerk) Földrajz, regionális tudomány. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék. Regionális Tudományi Tanulmányok. Budapest

12. NÉPESSÉGFÖLDRAJZ

A népesség dinamikája

- A népesség mint rendszer
- A termékenység mutatói
- A halandóság mutatói
- A világ népességének fejlődése

Szakirodalom:

Cucu, V. (1981): Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și Pedagogică, București
Kovács Cs. M. (2006, 2010): Általános népességföldrajz, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 80-96. o. (2006-os kiadás) v. 107-128. o. (2010-es kiadás)
Surd, V. (2001), Geodemografie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca. Trebici, V. (1978), Demografia. Ed. Didactică și Pedagogică, București.

13. TELEPÜLÉSFÖLDRAJZ

A települések hierarchiája

- Település-hálózat és település-hierarchia
- Rang-nagyság szabály szerinti városhálózatok
- A városok hierarchiájának szintjei Romániában
- A városok hierarchiájának szintjei a történeti és a jelenkori Magyarországon

Szakirodalom:

Beaujeu-Garnier, J., Chabot, G. (1971), Geografia urbană. Ed. Științifică, București.
Beluszky Pál (2000): A magyarországi településállomány mai állapota in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (I. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 9-39. o.
Beluszky Pál (2000): Magyarország városhálózata 1900-ban, in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (I. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 40-76. o.
Cséfalvai Z. (1994), A modern társadalomföldrajz kézikönyve. IKVA Könyvkiadó Kft., Bp.
Cucu, V. (1981), Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și pedagogică, București.

Giurcăneanu, C. (1988), Populația și așezările din Carpații Românești. Ed. Științifică și Enciclopedică., București.

Ianoș, I. (1987), Orașele și organizarea spațiului geografic. Ed. Academiei, București.

Raboca, N., Surd, V. (1989), Geografia populației și așezărilor, U.B.B., Cluj-Napoca.

14. GAZDASÁGFÖLDRAJZ – Kovács Csaba

A mezőgazdaság társadalmi-gazdasági tényezői

- A földalap szerkezete és a földellátottság
- A termelés műszaki színvonala és eszközei
- Tulajdonviszonyok és üzemformák
- A munkaerővel való ellátottság

Szakirodalom:

Kovács Cs. M. (2009): A világ mezőgazdasági földrajza, Ed. Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 54-71. o.

Lețea, I., Ungureanu, Al. (1979), Geografie economică mondială. Ed. Did. și Ped, București.

Molnár J. (1976), Geografia sectorului primar al economiei mondiale. U.B.B., Cluj-Napoca.

Păcurar, Al. (2006), Geografie economică mondială, Edit. Presa Universitară Clujeană.

Radó S. (szerk, 1969), A világgazdaság földrajza, Gondolat, Budapest. Surd, V, Raboca, N., Pop, G. (1991), Geografie economică mondială. U.B.B., Cluj-N

15. TÁRSADALOMFÖLDRAJZ KUTATÁSMÓDSZERTANA

Az interjú. Az interjú fajtái

Szakirodalom:

Lengyelne M.T., Tóvári J. (2001): Kutatásmódszertan, Eszterházy Károly Főiskola, Eger (69-76 o.)

Magyari T. (2005): Adatvételi módszerek a társadalomkutatásban, Egyetemi Kiadó, Kolozsvár (157-165 o.).

16. KÖRNYEZETFÖLDRAJZ

Az urbanizáció környezeti hatásai;

- Urbanizáció meghatározása, városok vonzereje
- Urbanizáció hatása a zöldfelületekre, domborzatra, vízháztartásra
- Közművesítési problémák (víz- és szennyvízhálózatra gyakorolt hatás), kommunális hulladék problémája
- Urbanizáció hatása a levegőre (szennyezőanyagok, szmog), városklíma

- Psichologice, sănătate, impact

Szakirodalom:

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

17. KÖRNYEZETFÖLDRAJZ

Energiatermelés hatása a környezetre:

- Fosszilis energiahordozók (szén, kőolaj, földgáz)
- Megújuló energiahordozók (vízenergia, szélenergia, napenergia, biomassza, geotermikus energia, árapály-, hullámenergia).

Szakirodalom:

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

18. TALAJFÖLDRAJZ

A talajszelvény és a főbb genetikai talajszintek (A, E, B, C, D)

- a talajszelvény fogalma
- a talajszintek kialakulása - a talajszinteket létrehozó folyamatok
- az egyes szintek fontosabb tulajdonságai

Szakirodalom:

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p.679-680; 688-691.

Jakab S. (2004): Termőföldünk az östelevény, Mentor Kiadó, Marosvásárhely, p. 12-15; 150-155; 158-159.

Florea N. (1963): Curs de geografía solurilor cu noțiuni de pedologie, Editura Didactică și Pedagogică, București p. 66-68

Keveiné Bárány I. (2006): Talajföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 7-10.

19. TÁJFÖLDRAJZ

A táj antropikus bolygatottsága – hemerobiaszintek.

Szakirodalom:

Csorba P. (2001) Tájökológia, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen

Ghimessy L. (1984) A tájpotenciál. Táj, víz, ember, energia, Mezőgazdasági Kiadó,

Budapest

Heinrich D. Hergt M. (1995) Ökológia, Springer Verlag, Budapest

20. TERMÉSZETFÖLDRAJZI KUTATÁSMÓDSZERTAN

Statisztikai elemzések és térinformatikai adatok kezelése természetföldrajzban

- Mintaközép jellemzők: Átlagos abszolút eltérés, Súlyozott átlag, Módusz, Kvartilisek;
- Kiterjedés jellemzői: Standard deviáció, Relatív gyakoriság;
- A területhasználat összehasonlító elemzése: Adatvizualizáció, statisztikai elemzések és térinformatikai eszközök alkalmazása.

Szakirodalom:

Péczy György (1998): Éghajlat, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 286-287, 295-299, 301-303, 305-307 o.

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – Inițiere în GIS și teledetectie. Presa Universitară Clujeană.

Giri, C.P. (Ed.). (2012). Remote Sensing of Land Use and Land Cover: Principles and Applications (1st ed.). CRC Press. E-book.

21. ROMÂNIA TERMÉSZETI FÖLDRAJZA

Glaciális domborzat. Éghajlat alakító tényezők

Szakirodalom:

Irimuş, I. (2003), Geografia Fizică a României, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-N.

22. KONTINENSFÖLDRAJZ. ÁZSIA

A kínai gazdaságfejlődés alapvonásai a Mao-Ce Tung utáni időszakban

- Szocializmus és piacgazdaság
- Kína mint gazdasági világhatalom
- Kína és a BRICS csoportosulás
- Kína fejlődése - globális kihívás

Szakirodalom:

Blahó András – Kutasi Gábor (2010) Erőközpontok és régiók, Akadémiai Kiadó, Bp.

Probáld F. (szerk.) (2008) Ázsia regionális földrajza, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Sárfalvi B. (szerk.) (1991) Ázsia, Ausztrália, Óceánia gazdaságföldrajza, Tankönyvkiadó, Budapest

23. KONTINENSEK FÖLDRAJZA. EURÓPA

Az európai kontinens társadalomföldrajzi alapvonásai – népek, nyelvek és vallások Európában

Szakirodalom:

- Cole J., Cole F. (1997), *The Geography of the European Union*, Routledge, London, New York.
Probáld F. (szerk.) (2004): *Európa regionális földrajza 2*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. pp. 5-33
Nagy Egon (2004), *Az Európai Unió földrajza*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

24. TÉRSZERVEZÉS

A regionális fejlődés tényezői. A polarizációs vagy függőségi elméletek (növekedési pólus, centrum-periféria).

Szakirodalom:

- Benedek József (2006): *Területfejlesztés és regionális fejlődés*. Egyetemi kiadó, Kolozsvár, 66-76 old. és 84-89 old.
Káposzta József (2007): *Regionális gazdaságtan*. Debreceni Egyetem Agrár-és Műszaki Tudományok Centruma, 46-57 old

25. TÁVÉRZÉKELÉS ÉS LÉGIFOTÓÉRTELMEZÉS

A távérzékelés fizikai alapjai

- Az elektromágneses sugárzás tulajdonságai: elektromágneses sugárzás – elektromos+mágneses, egymásra merőleges; hullámhossz, frekvencia a kettő szorzata a c (fénysebesség);
- Sugárzásforrások - Föld, Nap, mesterséges sugárzásforrások;
- Az elektromágneses spektrum: Spektrum – tartományok: látható, színek RGB; Infravörös: közeli – reflexiós, szoláris; távoli: termális, teresztrikus; mikrohullámok;
- Légköri hatások – Szóródás: Rayleigh; Mie; nem szelektív; elnyelés;
- Atmoszférikus ablakok –Meghatározás;
- Sugárzás és a felszín kölcsönhatása: besugárzás, elnyelés, továbbítás, visszaverődés; spektrális visszaverődési görbe

Szakirodalom:

- Donisă, V., Donisă, I. (1998) – *Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice*, Editura Junimea, Iași.
Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – *Inițiere în GIS și teledetecție*. Presa Universitară Clujeană.
Lóki, J. (1996) – *Távérzékelés*, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
Mucsi, L. (1995) – *Műholdas távérzékelés és digitális képfeldolgozás*, JATEPress, Szeged.

Mucsi, L. (2004) – Műholdas távérzékelés, Libellus, Szeged.
Lillesand, T. (2000) – Remote sensing and image interpretation, John Wiley & Sons, New York

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ 2025 DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE AL LINIEI MAGHIARE

SPECIALIZAREA GEOGRAFIE

1. GEOGRAFIE GENERALĂ

Obiectul de studiu și structura geografiei ca știință.

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (p. 25-47).

2. INTRODUCERE ÎN GEOGRAFIA UMANĂ

- Noțiuni de bază: structură, strat, stratificație
- Caracterul pluridimensional al statutului social
- Clasele sociale: definiții
- Mobilitatea socială și formele ei

Andorka Rudolf (2001, 2006), Bevezetés a szociológiába, Osiris, Budapest.

Babbie, Earl (1996), A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest.

Giddens, Anthony (1998), Szociológia. Osiris, Budapest.

Linton, Ralph (1997), Státus és szerep, Mérföldkövek a kulturális antropológiában, Panem, McGraw-Hill.

Mészáros Rezső (2000), A társadalomföldrajz gondolatvilága, Szegedi Tudományegyetem.

3. METEOROLOGIE-CLIMATOLOGIE

Atmosfera statică

- componentele ale atmosferei: componentele principale, gaze cu efect de seră, ozon, aerosoli;
- bilanțul radiativ al atmosferei;

- apa în atmosferă: umezeala aerului, nebulozitatea și precipitații.

Dinamica atmosferei

- condițiile de formare ale mișcărilor verticale (convecție), schimbarea temperaturii în mișcările verticale ale aerului;
- circulația generală a atmosferei, caracterizarea maselor de aer, geneza ciclonilor extratropicale și fronturile sinoptice asociate (frontul rece, frontul cald, frontul oclus).

Makkai G., Imecs Z (2006): Meteorológia, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 14-18o, 28-35o, 48-57o, 41-44o, 59-65o, 65-75o

Péczy György (1998): Éghajlattan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 11-13o, 74-77o, 77-97o, 36-38o, 178-181o, 107-109o, 119-123o

4. METEOROLOGIE-CLIMATOLOGIE

Zonalitatea și azonalitatea elementelor climatice:

- zonalitatea temperaturii și cauzele azonalităților în temperatură;
- zonalitatea umidității relative și a nebulozității;
- zonalitatea precipitației și cauzele azonalităților în precipitație;

Péczy György (1998): Éghajlattan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 214-229o

5. HIDROLOGIE

Albia râurilor: profilul transversal, întocmirea secțiunii transversale, calculul suprafeței secțiunii

- forma albiei în plan, profilul transversal al albiei, evoluția albiei datorită eroziunii (deplasarea talvegului în albie)
- etapele determinării pe teren / întocmirea profilului transversal – ridicarea secțiunii transversale
- metode de determinare a suprafeței secțiunii (utilizarea formelor geometrice)

Pándi G., (2003), Hidrológia, I. kötet - Potamológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 29-31; 33-34.

Pál Z., (2006), Hidrológia gyakorlatok, Ábel Kiadó, Kolozsvár, p. 13-14.

Șerban Gh., Bătiș R. H., (2005), Noțiuni practice de hidrologie generală, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 79; 85-88.

Sorocovschi V., (2009), Hidrologia Uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 103-108; 112-114.

6. HIDROLOGIE

Stratificația termică a lacurilor

- stratificația termică în perioada de vară și iarnă
- mișcări de convecție, schimbarea stratificației în perioada de primăvară și toamnă
- cauza mișcărilor de convecție

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 217-219

Pándi G., (2003), Hidrológia, II. kötet - Hidrogeológia, Limnológia, Telmatológia, Glaciológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 54-56.

Sorocovschi V. (2009): Hidrologia uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 277-279

7. TOPOGRAFIE, CARTOGRAFIE

Forma Pământului, sisteme de coordonate

- Coordonate geografice pe glob (raza Pământului, desen, definiții)
- Elipsoid de referință (desen, date de semiaxă)
- Geoid, altitudinea

Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 46–47., 50–52., 54–55.

Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. pp. 139–140.

Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Sylvania. Zaláu. pp. 53–60.

8. TOPOGRAFIE, CARTOGRAFIE

Clasificarea hărților, scara, reprezentarea reliefului

- Clasificarea hărților în funcție de dimensiunea teritoriului, conținut și destinație, modul de realizare, originalitate
- Metode de reprezentare a reliefului: importanță, clasificări, avantaje și dezavantaje, combinații între metode.

Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe. Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, pp. 10–20., 103–110.

Klinghammer István (2010): Térképészet és geoinformatika. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest. pp. 183–192.

Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. p. 129–133., 206–228.

Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Sylvania. Zaláu. p. 50–52., 176–209.

9. GEOMORFOLOGIE

Relieful glaciatic montan:

- geneza ghețarilor, transformarea reliefului afectat de ghețari montani,
- formele erozionale generate de mobilitatea gheții;
- forme de acumulare,
- Fiorduri

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

10. GEOMORFOLOGIE

Relieful litoral

- Importanța curenților în dezvoltarea reliefului litoral
- Formele de relief create de apa mării - forme de eroziune și acumulare

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

11. GEOGRAFIE REGIONALĂ GENERALĂ

Evoluția geografiei regionale ca ramură distinctă a științei geografice și orientările de cercetare în cadrul acesteia

- Personalități cheie ale evoluției geografiei regionale
- Matricea datelor geografice și fragmentarea geografiei
- Tendințe majore de cercetare în geografia regională: tendințe geomorfologice, tendințele științelor legăturilor, tendințe spațiale, tendințe regionale

Benedek J. (2000) A társadalom térbelisége és térszervezése. Risprint Kiadó, Kolozsvár

Nemes Nagy J. (1998), A tér a társadalomkutatásban, Ember – település – régió, Hirschler Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest

Probáld F. (1995), A regionális földrajz helye a geográfiában. In: Nemes Nagy J. (szerk) Földrajz, regionális tudomány. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék. Regionális Tudományi Tanulmányok. Budapest

12. GEOGRAFIA POPULAȚIEI

Dinamica populației

- Populația ca sistem
- Indicii demografici ai fertilității
- Indicii demografici ai mortalității
- Evoluția numerică a populației mondiale

Cucu, V. (1981): Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și Pedagogică, București
Kovács Cs. M. (2006, 2010): Általános népességföldrajz (Geografia generală a populației), Presa Universitară Clujeană, pp. 80-96. (ediția 2006) sau 107-128. (ediția 2010).
Surd, V. (2001), Geodemografie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
Trebici, V. (1978), Demografia. Ed. Didactică și Pedagogică, București.

13. GEOGRAFIA AȘEZĂRILOR

Ierarhizarea așezărilor

- Rețeaua urbană și ierarhia orașelor
- Rețele urbane după regula rang-mărime
- Ierarhia așezărilor urbane din România
- Ierarhia așezărilor urbane din Ungaria în trecut și în prezent

Beaujeu-Garnier, J., Chabot, G. (1971), Geografia urbană. Ed. Științifică, București.
Beluszky Pál (2000): A magyarországi településállomány mai állapota (Starea actuală a rețelei de așezări din Ungaria) in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (1. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 9-39. o.
Beluszky Pál (2000): Magyarország városhálózata 1900-ban (Rețeaua urbană a Ungariei în 1900), in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (1. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 40-76. o.
Cséfalvai Z. (1994), A modern társadalomföldrajz kézikönyve (Manualul geografiei sociale moderne). IKVA Könyvkiadó Kft., Bp.
Cucu, V. (1981), Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și pedagogică, București.
Giurcăneanu, C. (1988), Populația și așezările din Carpații Românești. Ed. Științifică și Enciclopedică., București.
Ianoș, I. (1987), Orașele și organizarea spațiului geografic. Ed. Academiei, București.
Raboca, N., Surd, V. (1989), Geografia populației și așezărilor, U.B.B., Cluj-Napoca.

14. GEOGRAFIE ECONOMICĂ

Factorii socio-economici ai agriculturii

- Structura fondului funciar și dimensiunea exploatațiilor agricole
- Nivelul de dezvoltare și mijloacele tehnice ale producției agricole
- Relațiile de proprietate și tipurile de exploatații agricole
- Baza de resurse umane a agriculturii

Kovács Cs. M. (2009): A világ mezőgazdasági földrajza (Geografia agriculturii mondiale), Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, pp. 54-71.

Lețea, I., Ungureanu, Al. (1979), Geografie economică mondială. Ed. Didactică și Pedagogică, București.

Molnár J. (1976), Geografia sectorului primar al economiei mondiale. U.B.B., Cluj-Napoca.

Păcurar, Al. (2006), Geografie economică mondială, Edit. Presa Universitară Clujeană.

Radó S. (red. 1969), A világgazdaság földrajza (Geografia economiei mondiale), Gondolat, Budapest.

Surd, V, Raboca, N., Pop, G. (1991), Geografie economică mondială. U.B.B., Cluj-Napoca.

15. METODOLOGIA CERCETĂRILOR DE GEOGRAFIA UMANĂ

Interviul. Tipuri de interviuri

Lengyelne M.T., Tóvári J. (2001): Kutatásmódszertan, Eszterházy Károly Főiskola, Eger (69-76 o.)

Magyari T. (2005): Adatvételi módszerek a társadalomkutatásban, Egyetemi Kiadó, Kolozsvár (157-165 o.).

16. GEOGRAFIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Efectele urbanizării asupra mediului.

- definiția urbanizării, orașul polarizant
- efectele urbanizării asupra reliefului, a spațiilor verzi, a circuitului hidrologic
- problemele apărute în dezvoltarea infrastructurii de apă, canalizare și salubritate
- poluarea aerului, smogul, climatul urban
- efectele psihologice ale urbanizării

Kerényi Attila (2003): Környezetan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

17. GEOGRAFIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Producția de energie și efectele asupra mediului:

- combustibili fosili (cărbun, gaze și petrol)
- surse de energii regenerabile (energia solară, eoliană, hidrologică, geotermică, mareelor, valurilor, din biomasă).

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

18. PEDOGEOGRAFIE

Profilul de sol și principalele orizonturi genetice (A, E, B, C, D)

- noțiunea de ”profil de sol”
- geneza orizonturilor solului
- proprietățile specifice fiecărui orizont în parte

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 679-680; 688-691.

Jakab S. (2004): Termőföldünk az östelevény, Mentor Kiadó, Marosvásárhely, p. 12-15; 150-155; 158-159.

Florea N. (1963): Curs de geografia solurilor cu noțiuni de pedologie, Editura Didactică și Pedagogică, București p. 66-68

Keveiné Bárányi I. (2006): Talajföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 7-10.

19. GEOGRAFIA PEISAJULUI

Intervenția antropului în peisaj – niveluri de hemerobie.

Csorba P. (2001) Tájökológia, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen

Ghimessy L. (1984) A tájpotenciál. Táj, víz, ember, energia, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heinrich D. Hergt M. (1995) Ökológia, Springer Verlag, Budapest

20. METODOLOGIA CERCETĂRILOR DE GEOGRAFIE FIZICĂ

Analize statistice și gestionarea datelor geoinformative în geografia fizică

- Caracteristici ale mediei eșantionului: Deviația medie absolută, Media ponderată, Mod, Cvartile;

- Caracteristici ale variației: Deviația standard, Frecvența relativă;
- Analiza comparativă a utilizării terenului: Vizualizarea datelor, analize statistice și utilizarea instrumentelor geoinformatic.

Péczely György (1998): Éghajlattan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 286-287, 295-299, 301-303, 305-307 o.

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – Inițiere în GIS și teledetecție. Presa Universitară Clujeană.

Giri, C.P. (Ed.). (2012). Remote Sensing of Land Use and Land Cover: Principles and Applications (1st ed.). CRC Press. E-book.

21. GEOGRAFIA FIZICA A ROMANIEI

Relieful Glaciar, Factorii genetici ai climei

Irimuş, I. (2003), Geografia Fizică a României, Ed.Casa Cărții de Știință, Cluj-N.

22. GEOGRAFIA CONTINENTELOR. ASIA

Caracteristicile evoluției economiei chineze în perioada post-Mao-Zeo-Dong:

- rolul lui Deng-Xiao-Ping în declanșarea reformelor economice;
- restructurarea economiei spre modelul industrializării de tip „lohn”, expansiunea
- comerțului exterior;
- trecere la faza de maturitate a economiei bazate pe acumularea primară, premisele
- revoluției calitativ-inovative în economia chineză.

Blahó András – Kutasi Gábor (2010) Erőközpontok és régiók, Akadémiai Kiadó, Bp.

Probáld F. (szerk.) (2008) Ázsia regionális földrajza, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

Sárfalvi B. (szerk.) (1991) Ázsia, Ausztrália, Óceánia gazdaságföldrajza, Tankönyvkiadó, Budapest

23. GEOGRAFIA REGIONALĂ A CONTINENTELOR. EUROPA

Caracterizarea geografico-umană a continentului european – popoare, limbi și religii în Europa

Cole J., Cole F. (1997), The Geography of the European Union, Routledge, London, New York.

Probáld F. (szerk.) (2004): Európa regionális földrajza 2, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. pp. 5-33

Nagy Egon (2004), Az Európai Unió földrajza, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

24. ORGANIZAREA SPAȚIULUI GEOGRAFIC

Teorii de creștere și de dezvoltare regională

Factorii dezvoltării regionale. Teoriile de convergență și de divergență (teoriile neoclasice și endogene ale creșterii, teoriile postkeynesiene, teoria bazei de export, teoriile de polarizare sau de dependență, modelele centru-periferie).

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés. Egyetemi kiadó, Kolozsvár, 66-89 old.

Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. Debreceni Egyetem Agrár- és Műszaki Tudományok Centruma, 46-57 old.

25. TELEDETECTIE ȘI AEROFOTOINTERPRETARE

Bazele fizice ale teledetectiei:

- proprietățile radiației electromagnetice, lungimea de undă, frecvența;
- surse de radiație: Pământul, Soarele, surse artificiale;
- spectrul electromagnetic: sectoare, benzi – vizibil, infraroșu;
- efectele atmosferei: difuzia, reflexia, absorpția;
- ferestre atmosferice;
- interacțiunea dintre radiație și suprafața terestră: radiația, absorpția, transmiterea,
- reflexia; curbe de reflexie spectrală.

Donisă, V., Donisă, I. (1998) Dicționar explicativ de teledetectie și sisteme informaționale geografice, Editura Junimea, Iași

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) Inițiere în GIS și teledetectie. Presa Universitară Clujeană

Lóki, J. (1996) Távérzékelés, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen

Mucsi, L. (1995) Műholdas távérzékelés és digitális képfeldolgozás, JATEPress, Szeged

Mucsi, L. (2004) Műholdas távérzékelés, Libellus, Szeged

Lillesand, T. (2000) Remote sensing and image interpretation, John Wiley & Sons, New York

LICENSZ VIZSGA TEMATIKA 2025 MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET

TERÜLETFEJLESZTÉS SZAK

1. ÁLTALÁNOS FÖLDRAJZ

A földrajz mint tudomány vizsgálati tárgya és belső szerkezete.

Szakirodalom:

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (25-47 o.).

2. HIDROLÓGIA

A folyómeder: a folyómeder keresztmetsvénye, a keresztmetsvény felvétele, a szelvény területének számítása

- a keresztmetsvény alakja és annak változásai (változás az erózió által, sebességvonalak)
- a keresztmetsvény terepi felmérésének módszere (szelvényezés)
- a keresztmetsvény területének számítási módszerei (mértani formákkal)

Szakirodalom:

Pándi G., (2003), Hidrológia, I. kötet - Potamológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 29-31; 33-34.

Pál Z., (2006), Hidrológia gyakorlatok, Ábel Kiadó, Kolozsvár, p. 13-14.

Șerban Gh., Băținaș R. H., (2005), Noțiuni practice de hidrologie generală, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 79; 85-88.

Sorocovschi V., (2009), Hidrologia Uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 103-108; 112-114.

3. HIDROLÓGIA

A tavak hőmérsékleti rétegződése

- a téli és nyári hőmérsékleti rétegződés
- a tavak vizének átkeveredése tavaszi, illetve őszi időszakokban
- az átkeveredés / a folyamat elindulásának oka

Szakirodalom:

- Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 217-219
Pándi G., (2003), Hidrológia, II. kötet - Hidrogeológia, Limnológia, Telmatológia, Glaciológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 54-56.
Sorocovschi V. (2009): Hidrologia uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 277-279

4. TOPOGRÁFIA, TÉRKÉPÉSZET

A Föld alakja, méretei, a földrajzi koordinátarendszer

- A gömbi földrajzi koordinátarendszer (gömbi sugár, rajz, meghatározások) - A forgási ellipszoid (rajz, féltengelyek méretei)
- A geoid, a tengerszintfeletti magasság.

Szakirodalom:

- Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 46–47., 50–52., 54–55.
Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. pp. 139–140.
Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Silvania. Zalău. pp. 53–60.

5. GEOMORFOLÓGIA

A magashegységi gleccserek felszínformálása (eróziós és felhalmozódási formák)

- Jégképződés, a hegységek arculatának átalakulása, jégerózióra utaló jelek
- Kárformák kialakulása – kárfülke, kárpiramis, kárgerinc, kártó
- teknővölgy (trog)
- Fjordok
- Felhalmozódási formák: morénák

Szakirodalom:

- Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

6. GEOMORFOLÓGIA

A hullámozás partalakító tevékenysége

- magas tengerpartok abrúziós formái
- Alacsony tengerpartok épülő formái

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

7. KÖRNYEZETFÖLDRAJZ

Az urbanizáció környezeti hatásai:

- Urbanizáció meghatározása, városok vonzereje
- Urbanizáció hatása a zöldfelületekre, domborzatra, vízháztartásra
- Közművesítési problémák (víz- és szennyvízhálózatra gyakorolt hatás), kommunális hulladék problémája
- Urbanizáció hatása a levegőre (szennyezőanyagok, szmog), városklíma
- Pszichológiai, egészségügyi hatás

Szakirodalom:

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest
Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

8. KÖRNYEZETFÖLDRAJZ

Energiatermelés hatása a környezetre:

- Fosszilis energiahordozók (szén, kőolaj, földgáz)
- Megújuló energiahordozók (vízenergia, szélenergia, napenergia, biomassza, geotermikus energia, árapály-, hullámenergia).

Szakirodalom:

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest
Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

9. TALAJFÖLDRAJZ

A talajszelvény és a főbb genetikai talajszintek (A, E, B, C, D)

- a talajszelvény fogalma
- a talajszintek kialakulása - a talajszinteket létrehozó folyamatok
- az egyes szintek fontosabb tulajdonságai

Szakirodalom:

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p.679-680; 688-691.

Jakab S. (2004): Termőföldünk az őstelevény, Mentor Kiadó, Marosvásárhely, p. 12-15; 150-155; 158-159.

Florea N. (1963): Curs de geografía solurilor cu noțiuni de pedologie, Editura Didactică și Pedagogică, București p. 66-68

Keveiné Bárány I. (2006): Talajföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 7-10.

10. ÁLTALÁNOS REGIONÁLIS FÖLDRAJZ

A regionális földrajz fejlődése a földrajztudományon belül és a főbb kutatási irányzatai

- A regionális földrajz fejlődésének meghatározó személyiségei
- A földrajzi adatmátrix és a geográfia tagolódása
- A regionális földrajz főbb kutatási irányzatai: földtudományi irányzat, kapcsolattudományi irányzat, tértudományi irányzat, regionális irányzat

Szakirodalom:

Benedek J. (2000) A társadalom térbelisége és térszervezése. Risporint Kiadó, Kolozsvár

Nemes Nagy J. (1998), A tér a társadalomkutatásban, Ember – település – régió, Hirschler Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest

Probáld F. (1995), A regionális földrajz helye a geográfiában. In: Nemes Nagy J. (szerk) Földrajz, regionális tudomány. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék. Regionális Tudományi Tanulmányok. Budapest

11. DEMOGRÁFIA ÉS TELEPÜLÉS

A népesség dinamikája

- A népesség mint rendszer
- A termékenység mutatói
- A halandóság mutatói
- A világ népességének fejlődése

Cucu, V. (1981): Geografia populației și asezărilor umane, Ed. Didactică și Pedagogică, București
Kovács Cs. M. (2006, 2010): Általános népességföldrajz, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 80-96. o. (2006-os kiadás) v. 107-128. o. (2010-es kiadás)

Surd, V. (2001), Geodemografie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Trebici, V. (1978), Demografia. Ed. Didactică și Pedagogică, București.

12. DEMOGRÁFIA ÉS TELEPÜLÉS

A települések hierarchiája

- Település-hálózat és település-hierarchia
- Rang-nagyság szabály szerinti városhálózatok
- A városok hierarchiájának szintjei Romániában
- A városok hierarchiájának szintjei a történeti és a jelenkori Magyarországon

Beaujeu-Garnier, J., Chabot, G. (1971), Geografia urbană. Ed. Științifică, București.

Beluszky Pál (2000): A magyarországi településállomány mai állapota in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (I. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 9-39. o.

Beluszky Pál (2000): Magyarország városhálózata 1900-ban, in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (I. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 40-76. o.

Cséfalvai Z. (1994), A modern társadalomföldrajz kézikönyve. IKVA Könyvkiadó Kft., Bp.

Cucu, V. (1981), Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și pedagogică, București.

Giurcăneanu, C. (1988), Populația și așezările din Carpații Românești. Ed. Științifică și Enciclopedică., București.

Ianoș, I. (1987), Orașele și organizarea spațiului geografic. Ed. Academiei, București.

Raboca, N., Surd, V. (1989), Geografia populației și așezărilor, U.B.B., Cluj-Napoca.

13. BEVEZETÉS A TERÜLETFEJLESZTÉSBE

A területfejlesztés folyamata: A területfejlesztés szakaszai és szereplői

A területfejlesztés alapelvei

Benedek J. (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 113-128. o.

14. TÉRSZERVEZÉS

A regionális fejlődés tényezői. A polarizációs vagy függőségi elméletek (növekedési pólus, centrum-periféria).

Szakirodalom:

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés. Egyetemi kiadó, Kolozsvár, 66-76 old. és 84-89 old.

- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf (2016.11.29) (Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene (2006): Abordarea LEADER. Un ghid elementar. Luxembourg.

Makkai Gergely (2008): Vidékfejlesztés (Dezvoltare rurală). Editura Mentor.

Târgu Mureș, pag 114-115.

Vincze Mária (2000): Régió- és vidékfejlesztés. Elmélet és gyakorlat. (Dezvoltare regională și rurală. Teorie și practică.) Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca. pag. 65-78

17. VÁROSÉPÍTÉS ZET

A funkcionális övezetesítés szerepe és jelentősége a városépítészetben.

- Funkcionális övezetek: Lakóövezet, Központi övezet, Ipari és kapcsolódó gazdasági tevékenységek övezete, Közterületek-Zöldövezetek
- Funkcionális övezetek lehatárolásának szempontjai, kritériumai

Szakirodalom:

Alpopi, C., (2008): Elemente de urbanism, Ediția II-a, Ed. Universitară, Bukarest, 144-154 p.

Filip, S., 2009, Planning urban, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

18. FÖLDRAJZI KOCKÁZATI JELENSÉGEK ÉS FOLYAMATOK

Kockázatszámítás lépései

- a természeti veszély meghatározása és számszerűsítése (földrengés, árvíz, fölcsuszamlás);
- a veszélyeztetettség meghatározása, számszerűsítése;
- kockázat meghatározása, kiszámítása;
- kockázati térképek készítése.

Szakirodalom:

Dana Goțiu, Virgil Surdeanu (2007): Noțiuni fundamentale în studiul hazardelor naturale, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Florina Grecu (2007): Hazarde și riscuri naturale, București, Editura Universitară. Haidu, I (2002): Analiza de frecvență și evaluarea cantitativă a riscurilor, Riscuri și catastrofe, p. 180-207.

19. TERÜLETI TERVEZÉS

A területi tervezés folyamatának szakaszai.

- Előkészítő fázis
- A területrendszer külső környezete
- Belső erőforrások és adottságok

- A fejlesztés lehetséges irányai: a stratégia
- Célkitűzések, stratégiai irányok
- A jövőszervezés, konzultálás, monitorizálás

Szakirodalom:

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés, Presa Universitară Clujeană, 113-124 pp.

Rechnitzer János – Smahó Melinda (2011): Területi politika, Akadémiai Kiadó, 2011, 3.1 és 3.2 fejezet (elérhető a BCU hálózatban, a MeRSZ adatbázisban, https://mersz-hu.web.bcucluj.ro:2443/dokumentum/dj156tp__1/)

20. TERÜLETI TERVEZÉS

Integrált tervezés szemlélete. Az integrált városfejlesztés koncepciója és jelentősége.

- az integrált területi fejlesztés eszméje
- Integrált Városfejlesztési Stratégia sikerének kulcs elemei
- Integrált település (város) fejlesztési stratégia alapvető elmei: helyzetértékelés, elemzés, stratégia, megvalósítás, partnerségi kapcsolatok, monitoring, akcióterv

Szakirodalom:

Barta György (2009): Integrált városfejlesztési stratégia: a városfejlesztés megújítása in. Tér és Társadalom 23. évf. 2009/3. 1-12. p.

Baranyi Béla (2013): Integrált területfejlesztés /Elméleti jegyzet/. Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományok Centruma, 178 p.

NFGM 2009: Városfejlesztési Kézikönyv – kézikönyv a városok számára. – Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért felelős Szakállamtitkárság, Budapest, 148 p.

Dietz Ferenc (2011): Integrált Városfejlesztési Stratégia, Budapesti Corvinus Egyetem, 192 p.

21. REGIONÁLIS TERVEZÉS HELYI FEJLŐDÉS

Regionális szintű területrendezés és területfejlesztés. A regionális fejlesztési terv.

- Regionális szintű területrendezés meghatározása, koncepció, célok, szervezeti formák;
- Regionális fejlesztési terv szerkezeti felépítése és fő tartalmi elemei;

Szakirodalom:

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés, Presa Universitară Clujeană, 232-251 pp.

*** 2003, Conţinutul-cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului, în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Institutul Național de Cercetare- Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT

22. TERÜLETI INFRASTRUKTÚRA

Az infrastruktúra fogalmának meghatározása. Az infrastruktúra fő kategóriái.

Az infrastruktúra szerepe a területfejlesztésben.

- infrastruktúra felosztások
- infrastruktúra kategóriák: szociális (humán) infrastruktúra, műszaki infrastruktúra, védelmi infrastruktúra
- infrastruktúra kiterjedtsége és szerkezete alapján megkülönböztethető: vonalas és pontszerű infrastruktúra

Szakirodalom:

Brodorits Zoltán (2004): Az infrastruktúra szerepe a területi fejlődésben, a térszerkezet és az infrastruktúra fogalmai, VÁTI Kht. - Területfejlesztési Igazgatóság Elemző és értékelő iroda, Budapest, 5-32 pp.

Kerekes István, Péterfalvi József, Wimmer József (2007): Infrastruktúra és közlekedés, Oktatási segédlet, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet, Erdőfeltárási Tanszék, 5-9 pp. Abonyiné P. Jolán (2003): Infrastruktúra, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs

23. TERÜLETI INFRASTRUKTÚRA

A közlekedés meghatározása. A közlekedés jelentősége. A közlekedési rendszer.

- közlekedés fontossága: összeköttetés megteremtése térbeli entitások közt, társadalmi munkamegosztás, személyi mobilitás, gazdaság igényeinek kiszolgálása
- térbeli helyváltoztatás komponensei: tér-, idő-, és mennyiségi komponens
- közlekedési rendszer felépítése: közlekedési hálózatok (alágazatok) és csomópontok
- a szállíthatóság fogalma

Szakirodalom:

Erdősi Ferenc (2000): A kommunikáció (közlekedés-távközlés) szerepe a terület- és településfejlődésben, Vol. I., VÁTI, Budapest.

Szabó Szabolcs (2008): A közlekedés földrajza//A közúti közlekedés//A légi közlekedés, in. Vidéki I. (red.), Fejezetek Ipar- és Közlekedés földrajzból, Edit. ELTE-Eötvös Kiadó, Budapest, 209-310 p.

Kerekes István, Péterfalvi József, Wimmer József (2007): Infrastruktúra és közlekedés, Oktatási segédlet, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet, Erdőfeltárási Tanszék, 35-50 pp.

Rodrigue, J-P, et al. (2009): The Geography of Transport Systems, Second Edition, Edit. Routledge, New York.

24. TERÜLETFEJLESZTÉSBEN ALKALMAZOTT GIS

Térbeli objektum típusok, adatmodellek (vektoros, raszteres adatmodell)

- Térbeli objektum típusok: 0D – pont – méretek nélküli objektum; 1D – vonal – hosszúsággal rendelkező objektum; 2D – területtel rendelkező objektum;
- Példák olyan entitásokra amelyek az előbb felsorolt típusokba sorolhatók;
- Vektoros adatmodell: a legegyszerűbb alkotóeleme a pont; pont – koordináta pár; vonal – egyenesekkel összekötött pontok sorozata; poligon – önmagukba visszatérő/záródó vonal sorozatok által határolt terület;
- A topológia alakításában betöltött szerepe szerint a pont lehet: egyszerű pont, töréspont (vertex) és csomópont;
- Topológiai modell: a vonalnak/íveknek irányuk van; az irányhoz viszonyítva a poligonokat határoló vonalak esetében a bal/jobbs poligon fogalma;
- Raszter – sorok és oszlopok szabályos rendszere
- Tulajdonságok: felbontás, az övezet fogalma, övezet előállítás

Szakirodalom:

Detrekői, Á., Szabó, Gy. (1995): Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 35-63.

Detrekői, Á., Szabó, Gy. (2002) –Térinformatika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – Inițiere în GIS și teledetectie. Presa Universitară Clujeană.

Lóki, J. (1998) – GIS alapjai, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. (2005)

Sárközi Ferenc: http://www.agt.bme.hu/tutor_h/terinfor/tbev.htm.

25. TÁVÉRZÉKELÉS ÉS LÉGIFOTÓÉRTELMEZÉS

A távérzékelés fizikai alapjai

- Az elektromágneses sugárzás tulajdonságai: elektromágneses sugárzás – elektromos+mágneses, egymásra merőleges; hullámhossz, frekvencia a kettő szorzata a c (fénysebesség);
- Sugárzásforrások - Föld, Nap, mesterséges sugárzásforrások;
- Az elektromágneses spektrum: Spektrum – tartományok: látható, színek RGB; Infravörös: közeli – reflexiós, szoláris; távoli: termális, teresztikus; mikrohullámok;

- Léghőri hatások – Szóródás: Rayleigh; Mie; nem szelektív; elnyelés;
- Atmoszférikus ablakok – Meghatározás;
- Sugárzás és a felszín kölcsönhatása: besugárzás, elnyelés, továbbítás, visszaverődés; spektrális visszaverődési görbe

Szakirodalom:

- Donisă, V., Donisă, I. (1998) – Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice, Editura Junimea, Iași.
- Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – Inițiere în GIS și teledetecție. Presa Universitară Clujeană.
- Lóki, J. (1996) – Távérzékelés, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen.
- Mucsi, L. (1995) – Műholdas távérzékelés és digitális képfeldolgozás, JATEPress, Szeged.
- Mucsi, L. (2004) – Műholdas távérzékelés, Libellus, Szeged.
- Lillesand, T. (2000) – Remote sensing and image interpretation, John Wiley & Sons, New York

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ 2025 DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE AL LINIEI MAGHIARE

SPECIALIZAREA PLANIFICARE TERITORIALĂ

1. GEOGRAFIE GENERALĂ

Obiectul de studiu și structura geografiei ca știință.

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (p. 25-47).

2. HIDROLOGIE

Albia râurilor: profilul transversal, întocmirea secțiunii transversale, calculul suprafeței secțiunii

- forma albiei în plan, profilul transversal al albiei, evoluția albiei datorită eroziunii (deplasarea talvegului în albie)
- etapele determinării pe teren / întocmirea profilului transversal – ridicarea secțiunii transversale
- metode de determinare a suprafeței secțiunii (utilizarea formelor geometrice)

Pándi G., (2003), Hidrológia, I. kötet - Potamológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 29-31; 33-34.

Pál Z., (2006), Hidrológia gyakorlatok, Ábel Kiadó, Kolozsvár, p. 13-14.

Șerban Gh., Băținaș R. H., (2005), Noțiuni practice de hidrologie generală, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 79; 85-88.

Sorocovschi V., (2009), Hidrologia Uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 103-108; 112-114.

3. HIDROLOGIE

Stratificația termică a lacurilor

- stratificația termică în perioada de vară și iarnă
- mișcări de convecție, schimbarea stratificației în perioada de primăvară și toamnă
- cauza mișcărilor de convecție

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 217-219

Pándi G., (2003), Hidrológia, II. kötet - Hidrogeológia, Limnológia, Telmatológia, Glaciológia, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, p. 54-56.

Sorocovschi V. (2009): Hidrologia uscatului, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, p. 277-279

4. TOPOGRAFIE, CARTOGRAFIE

Forma Pământului, sisteme de coordonate

- Coordonate geografice pe glob (raza Pământului, desen, definiții)
- Elipsoid de referință (desen, date de semiaxă)
- Geoid, altitudinea

Bartos-Elekes Zsombor (2007): Bevezetés a térképészetbe, Presa Universitară Clujeană, Kolozsvár, 46–47., 50–52., 54–55.

Papp-Váry Árpád (2007): Térképtudomány. Kossuth Könyvkiadó, Budapest. pp. 139–140.

Rus Ioan – Buz Victor (2003): Geografie tehnică. Cartografie. Silvania. Zaláu. pp. 53–60.

5. GEOMORFOLOGIE

Relieful glaciatic montan:

- geneza ghețarilor, transformarea reliefului afectat de ghețari montani,

- formele erozionale generate de mobilitatea gheții;
- forme de acumulare,
- Fiorduri

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

6. GEOMORFOLOGIE

Relieful litoral

- Importanța curenților în dezvoltarea reliefului litoral
- Formele de relief create de apa mării - forme de eroziune și acumulare

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

7. GEOGRAFIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Efectele urbanizării asupra mediului.

- definiția urbanizării, orașul polarizant
- efectele urbanizării asupra reliefului, a spațiilor verzi, a circuitului hidrologic
- problemele apărute în dezvoltarea infrastructurii de apă, canalizare și salubritate
- poluarea aerului, smogul, climatul urban
- efectele psihologice ale urbanizării

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

8. GEOGRAFIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Producția de energie și efectele asupra mediului:

- combustibili fosili (cărbun, gaze și petrol)
- surse de energii regenerabile (energia solară, eoliană, hidrologică, geotermică, mareelor, valurilor, din biomasă).

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

9. PEDOGEOGRAFIE

Profilul de sol și principalele orizonturi genetice (A, E, B, C, D)

- noțiunea de ”profil de sol”
- geneza orizonturilor solului
- proprietățile specifice fiecărui orizont în parte

Borsy Z. (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 679-680; 688-691.

Jakab S. (2004): Termőföldünk az őstelevény, Mentor Kiadó, Marosvásárhely, p. 12-15; 150-155; 158-159.

Florea N. (1963): Curs de geografia solurilor cu noțiuni de pedologie, Editura Didactică și Pedagogică, București p. 66-68

Keveiné Bárány I. (2006): Talajföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, p. 7-10.

10. GEOGRAFIE REGIONALĂ GENERALĂ

Evoluția geografiei regionale ca ramură distinctă a științei geografice și orientările de cercetare în cadrul acesteia

- Personalități cheie ale evoluției geografiei regionale
- Matricea datelor geografice și fragmentarea geografiei
- Tendințe majore de cercetare în geografia regională: tendințe geomorfologice, tendințele științelor legăturilor, tendințe spațiale, tendințe regionale

Benedek J. (2000) A társadalom térbelisége és térszervezése. Risporint Kiadó, Kolozsvár

Nemes Nagy J. (1998), A tér a társadalomkutatásban, Ember – település – régió, Hirschler Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest

Probáld F. (1995), A regionális földrajz helye a geográfiában. In: Nemes Nagy J. (szerk) Földrajz, regionális tudomány. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék. Regionális Tudományi Tanulmányok. Budapest

11. DEMOGRAFIE ȘI HABITAT

Dinamica populației

- Populația ca sistem
- Indicii demografici ai fertilității
- Indicii demografici ai mortalității
- Evoluția numerică a populației mondiale

Cucu, V. (1981): Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și Pedagogică, București
Kovács Cs. M. (2006, 2010): Általános népességföldrajz (Geografia generală a populației), Presa Universitară Clujeană, pp. 80-96. (ediția 2006) sau 107-128. (ediția 2010).
Surd, V. (2001), Geodemografie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
Trebici, V. (1978), Demografia. Ed. Didactică și Pedagogică, București.

12. DEMOGRAFIE ȘI HABITAT

Ierarhizarea așezărilor

- Rețeaua urbană și ierarhia orașelor
- Rețele urbane după regula rang-mărime
- Ierarhia așezărilor urbane din România
- Ierarhia așezărilor urbane din Ungaria în trecut și în prezent

Beaujeu-Garnier, J., Chabot, G. (1971), Geografia urbană. Ed. Științifică, București.

Beluszky Pál (2000): A magyarországi településállomány mai állapota (Starea actuală a rețelei de așezări din Ungaria) in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (1. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 9-39. o.

Beluszky Pál (2000): Magyarország városhálózata 1900-ban (Rețeaua urbană a Ungariei în 1900), in: Magyarország településkörnyezete, Magyarország az ezredfordulón (sorozat), MTA., Budapest, (1. Településföldrajz szöveggyűjtemény), 40-76. o.

Cséfalvai Z. (1994), A modern társadalomföldrajz kézikönyve (Manualul geografiei sociale moderne). IKVA Könyvkiadó Kft., Bp.

Cucu, V. (1981), Geografia populației și așezărilor umane, Ed. Didactică și pedagogică, București.

Giurcăneanu, C. (1988), Populația și așezările din Carpații Românești. Ed. Științifică și Enciclopedică., București.

Ianoș, I. (1987), Orașele și organizarea spațiului geografic. Ed. Academiei, București.

Raboca, N., Surd, V. (1989), Geografia populației și așezărilor, U.B.B., Cluj-Napoca.

13. INTRODUCERE IN PLANIFICAREA TERITORIULUI

Procesul de dezvoltare a teritoriului (etapele și actorii dezvoltării teritoriale)

Principiile dezvoltării teritoriale

Benedek J. (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés. Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 113-128.

- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf
- http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leaderplus/pdf/library/methodology/leader_approach_hu.pdf (2016.11.29) (Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene (2006): Abordarea LEADER. Un ghid elementar. Luxembourg.

Makkai Gergely (2008): Vidékfejlesztés (Dezvoltare rurală). Editura Mentor.

Târgu Mureș. pag 114-115.

Vincze Mária (2000): Régió- és vidékfejlesztés. Elmélet és gyakorlat. (Dezvoltare regională și rurală. Teorie și practică.) Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca. pag. 65-78

17. PLANNIG URBAN

Rolul și importanța zonificării funcționale în arhitectura urbană.

Zone funcționale: Zonă rezidențială, Zonă centrală, Zonă industrială și a activităților economice conexe, Zone publice - Zone verzi

Criterii și aspecte privind delimitarea zonelor funcționale.

Alpopi, C., (2008): Elemente de urbanism, Ediția II-a, Ed. Universitară, Bucurest, 144-154 p.

Filip, S., 2009, Planning urban, Edit. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

18. FENOMENE ȘI PROCESE GEOGRAFICE DE RISC

Metoda de calcul a riscului

- analiza hazardelor (cutremuri, viiturile, alunecări de teren);
- cuantificarea vulnerabilității;
- definiția și calcul riscurilor;
- elaborarea hărților de risc.

Dana Goțiu, Virgil Surdeanu (2007): Noțiuni fundamentale în studiul hazardelor naturale, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Florina Grecu (2007): Hazarde și riscuri naturale, București, Editura Universitară. Haidu, I (2002): Analiza de frecvență și evaluarea cantitativă a riscurilor, Riscuri si catastrofe, p. 180-207.kl

19. PROIECTARE TERITORIALĂ

Etapele procesului de planificare teritorială.

- Faza de pregătire
- Mediul extern al sistemului teritorial
- Resurse și condiții interne
- Posibile direcții de dezvoltare: strategia
- Obiective, direcții strategice
- Consultare și monitorizare

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés, Presa Universitară Clujană, 113-124 pp.

Rechnitzer János – Smahó Melinda (2011): Területi politika, Akadémiai Kiadó, 2011, capitolele 3.1 și 3.2 (se poate accesa în rețeaua BCU, în baza de date MeRSZ, https://mersz-hu.web.bcucluj.ro:2443/dokumentum/dj156tp_1/)

20. PROIECTARE TERITORIALĂ

Conceptul și semnificația planificării spațiale integrate.

- conceptul de planificare spațială integrată
- factori cheie în succesul planului integrat de dezvoltare urbană
- elementele principale ale strategiei de dezvoltare integrală (la nivelul localităților): analizarea situației, elaborarea strategiei, implementare, relațiile de parteneriat, monitorizare, planul de acțiune

Barta György (2009): Integrált városfejlesztési stratégia: a városfejlesztés megújítása in. Tér és Társadalom 23. évf. 2009/3. 1-12. p.

Baranyi Béla (2013): Integrált területfejlesztés /Elméleti jegyzet/. Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományok Centruma, 178 p.

NFGM 2009: Városfejlesztési Kézikönyv – kézikönyv a városok számára. – Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért felelős Szakállamtitkárság, Budapest, 148 p.

Dietz Ferenc (2011): Integrált Városfejlesztési Stratégia, Budapesti Corvinus Egyetem, 192 p.

21. AMENAJARE REGIONALĂ ȘI DEZVOLTARE LOCALĂ

Amenajare regională și dezvoltarea regională. Planul de dezvoltare regională.

- Amenajare regională: definiție, concept, obiective, forme de organizare
- Structura și elementele fundamentale ale planului de dezvoltare regională

Benedek József (2006): Területfejlesztés és regionális fejlődés, Presa Universitară Clujeană, 232-251 pp.

*** 2003, Conținutul-cadru al documentațiilor de amenajare a teritoriului, în concordanță cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, Institutul Național de Cercetare- Dezvoltare pentru Urbanism și Amenajarea Teritoriului URBANPROIECT

22. INFRASTRUCTURI TERITORIALE

Definiția infrastructurii. Categorii de infrastructură. Rolul elementelor de infrastructură în amenajarea teritoriului.

- delimitarea conceptuală al infrastructurii în literatura de specialitate
- categorii de infrastructură: socială, tehnică, de apărare
- infrastructură lineară

Brodorits Zoltán (2004): Az infrastruktúra szerepe a területi fejlődésben, a térszerkezet és az infrastruktúra fogalmi, VÁTI Kht. - Területfejlesztési Igazgatóság Elemző és értékelő iroda, Budapest, 5-32 pp.

Kerekes István, Péterfalvi József, Wimmer József (2007): Infrastruktúra és közlekedés, Oktatási segédlet, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet, Erdőfeltárási Tanszék, 5-9 pp. Abonyiné P. Jolán (2003): Infrastruktúra, Dialóg Campus kiadó, Budapest-Pécs

23. INFRASTRUCTURI TERITORIALE

Definiția circulației. Importanța activităților de transport. Sistemul de transport

- importanța transportului: interconectarea entităților spațiale (localități, regiuni, țări), diviziunea socială a muncii, mobilitatea personală, deservirea necesitățile economiei
- componentele deplasării în spațiu: timp, spațiu și volum
- sistemul de transport: rețele de transport (rutier, naval, feroviar, aerian, combinat) și noduri de circulație
- transportabilitatea

Erdősi Ferenc (2000): A kommunikáció (közlekedés-távközlés) szerepe a terület- és településfejlődésben, Vol. I., VÁTI, Budapest.

Szabó Szabolcs (2008): A közlekedés földrajza//A közúti közlekedés//A légi közlekedés, in. Vidéki I. (red.), Fejezetek Ipar- és Közlekedés földrajzból, Edit. ELTE-Eötvös Kiadó, Budapest, 209-310 p.

Kerekes István, Péterfalvi József, Wimmer József (2007): Infrastruktúra és közlekedés, Oktatási segédlet, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Geomatikai, Erdőfeltárási és Vízgazdálkodási Intézet, Erdőfeltárási Tanszék, 35-50 pp.

Rodrigue, J-P, et al. (2009): The Geography of Transport Systems, Second Edition, Edit. Routledge, New York

24. GIS APLICAT IN PLANNING

Tipuri de obiect spațiale, modele spațiale (modelul vector, modelul raster)

Tipuri de obiecte spațiale: 0D – punct – obiect fără dimensiuni; 1D – linie – obiect care are lungime; 2D – poligon – obiect care are lungime și lățime;

- Exemple pentru fiecare;
- Model vectorial: alcătuit din puncte având coordonate cunoscute; punct - pereche de coordonate; linie – puncte unite prin drepte; poligon – serie de linii care se închid;
- După rolul îndeplinit în crearea topologiei punctele pot fi: puncte de sine-stătătoare, vertexuri, noduri;
- Modelul topologic: liniile au direcție, noțiunea de ”stînga/dreapta” față de limitele poligoanelor învecinate;
- Raster - Sistem alcătuit din coloane și rânduri;
- Caracteristici: rezoluția, noțiunea de zonă;

Detrekői, Á., Szabó, Gy. (1995): Bevezetés a térinformatikába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 35-63.

Detrekői, Á., Szabó, Gy. (2002) –Térinformatika, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) – Inițiere în GIS și teledeteecție. Presa Universitară Clujeană.

Lóki, J. (1998) – GIS alapjai, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. (20605)

25. TELEDETECȚIE ȘI AEROFOTOINTERPRETARE

Bazele fizice ale teledeteecției:

- proprietățile radiației electromagnetice, lungimea de undă, frecvența;
- surse de radiație: Pământul, Soarele, surse artificiale;
- spectrul electromagnetic: sectoare, benzi – vizibil, infraroșu;
- efectele atmosferei: difuzia, reflexia, absorpția;
- ferestre atmosferice;
- interacțiunea dintre radiație și suprafața terestră: radiația, absorpția, transmiterea, reflexia; curbe de reflexie spectrală.

Donisă, V., Donisă, I. (1998) Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice, Editura Junimea, Iași

Imbroane, Al., Moore, D. (1999) Inițiere în GIS și teledetecție. Presa Universitară Clujeană

Lóki, J. (1996) Távérzékelés, Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen

Mucsi, L. (1995) Műholdas távérzékelés és digitális képfeldolgozás, JATEPress, Szeged

Mucsi, L. (2004) Műholdas távérzékelés, Libellus, Szeged

Lillesand, T. (2000) Remote sensing and image interpretation, John Wiley & Sons, New York

LICENSZ VIZSGA TEMATIKA 2025 MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET

TURIZMUSFÖLDRAJZ SZAK

1. ÁLTALÁNOS FÖLDRAJZ

A földrajz mint tudomány vizsgálati tárgya és belső szerkezete.

Szakirodalom:

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (25-47 o.).

2. ÁLTALÁNOS TURIZMUSFÖLDRAJZ

A turizmus infra- és szuprastrukturája

- turisztikai infrastruktúra értelmezése
- elsődleges turisztikai szuprastruktúra elemei
- másodlagos turisztikai szuprastruktúra elemei
- turisztikai infrastruktúra értelmezése és összetevői

Szakirodalom:

Michalkó Gábor (2004): A turizmuselmélet alapjai, Kodolányi János Főiskola, Turizmus Akadémia 1, Székesfehérvár, 90-103 oldal.

Michalkó Gábor (2012): Turizmológia, Akadémia kiadó, Budapest, 112-121 oldal.

Dombay István (2004), A turizmus földrajza, P&F International, Gheorgheni, pagina 94-102

3. ÁLTALÁNOS TURIZMUSFÖLDRAJZ

A turizmus természetszemléletű értelmezése

- turisztikai termék fogalomköre
- turisztikai termékek osztályozása

Szakirodalom:

Michalkó Gábor (2004): A turizmuselmélet alapjai, Kodolányi János Főiskola, Turizmus Akadémia 1, Székesfehérvár, 150-173 oldal.

Michalkó Gábor (2012): Turizmológia, Akadémia kiadó, Budapest, 177-186 oldal.

Dombay István (2004), A turizmus földrajza, P&F International, Gheorgheni, pagina 94-102

4. EURÓPA REGIONÁLIS FÖLDRAJZA

Az európai kontinens társadalomföldrajzi alapvonásai – népek, nyelvek és vallások Európában

Szakirodalom:

Cole J., Cole F. (1997), *The Geography of the European Union*, Routledge, London, New York.

Nagy Egon (2004): *Az Európai Unió földrajza*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1-70. o.

Probáld F. (szerk.) (2000b), *Európa regionális földrajza*, ELTE Eötvös kiadó, Budapest.

5. A DOMBORZAT TURISZTIKAI POTENCIÁLJA

Magashegységi jég által alakított domborzat és turisztikai hasznosítása

- A magashegységi gleccserek felszínformálása (eróziós és felhalmozódási formák)
- Jégképződés, a hegységek arculatának átalakulása, jégerózióra utaló jelek
- Kárformák kialakulása – kárfülke, kárpiramis, kárgerinc, kártó
- teknővölgy (trog)
- Fjordok
- Felhalmozódási formák: morénák
- Magashegységi jég által alakított domborzat turisztikai hasznosítás

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (1992): *Általános természetföldrajz*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Jakucs L. 1995: *Természetföldrajz II (A Föld külső erői.)* Mozaik Oktatási Stúdió – Szeged

Lóczy D., Veress M. (2005) – *Geomorfológia I. Földfelszíni folyamatok és formák*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): *A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet.* Ábel Kiadó, Kolozsvár

6. A DOMBORZAT TURISZTIKAI POTENCIÁLJA

Tengerparti domborzat

- A hullámzás partalakító tevékenysége
- Magas tengerpartok abrúziós formái
- Alacsony tengerpartok épülő formái
- Tengerpartok turisztikai hasznosítása

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (1992): *Általános természetföldrajz*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Lóczy D. (2008) – Geomorfológia II., Földfelszíni folyamatok és formák, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

7. A HIDROKLIMATOLÓGIAI POTENCIÁL ÉS IDEGENFORGALMI ÉRTÉKESÍTÉSE

A Föld éghajlati képe

- trópusi nedves éghajlatok Trewartha osztályozása szerint;
- száraz éghajlatok Trewartha osztályozása szerint;
- meleg-mérséklet éghajlatok Trewartha osztályozása szerint;
- hűvös éghajlatok Trewartha osztályozása szerint;
- sarkvidéki éghajlatok Trewartha osztályozása szerint.

Szakirodalom:

Pécze György (1998): Éghajlattan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 239-256. o.

8. A HIDROKLIMATOLÓGIAI POTENCIÁL ÉS IDEGENFORGALMI ÉRTÉKESÍTÉSE

A vízgyűjtő terület és vízvásztó. Topográfiai vízvásztó, rétegtani vízvásztó. Példák.

- Vízgyűjtő terület és vízvásztó meghatározás
- kontinentális vízvásztók és vízgyűjtő területek (az óceánokhoz tartozó nagy vízgyűjtő területek) és belső lefolyású területek
- Topográfiai (felszíni vízvásztó) és rétegtani vízvásztó (felszín alatti vízvásztó) meghatározások / különbség a kettő között
- példák

Szakirodalom:

Borsy Zoltán (szerk.): Általános természetföldrajz, 1998, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, old. 162-167

Pándi Gábor: Hidrológia. I. Kötet. Potamológia, 2003, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, old. 42-45

Pișota Ion, Zaharia Liliana, Diaconu Daniel: Hidrologie, 2005, Editura Universitară, București, old. 93-94

9. TURIZMUS ÉS KÖRNYEZET

Az urbanizáció környezeti hatásai

- Urbanizáció meghatározása, városok vonzereje

- Urbanizáció hatása a zöldfelületekre, domborzatra, vízháztartásra Közművesítési problémák (víz- és szennyvízhálózatra gyakorolt hatás), kommunális hulladék problémája
- Urbanizáció hatása a levegőre (szennyezőanyagok, szmog), városklíma Pszichológiai, egészségügyi hatás

Szakirodalom:

Kerényi Attila (2003): Környezettan, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

10. TURIZMUS ÉS KÖRNYEZET

Turizmus hatása a környezetre

- tömegturizmus környezeti hatásai
- turizmus hatása a domborzatra, növényzetre, állatvilágra
- látogatószám korlátozási lehetőségek
- fenntarthatóság

Szakirodalom:

Kerényi A. (1995): Általános környezetvédelem Mozaik Okt. Stúdió, Szeged, 185-192

11. ROMÁNIA REGIONÁLIS FÖLDRAJZA

A román kárpátok biogeográfiai viszonyai (alacsony és közép magas hegységek szintje, magashegységi övezet)

Coclean, P., Filip, S., (2010), Geografia Regională a României, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Ielenicz, M. (1999), Dealurile și podișurile României, Editura Fundației România de Măine, București

Pop, Gr., (2000), Carpații și Subcarpații României, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Pop, Gr., (2001), Depresiunea Transilvaniei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Pop, Gr., (2005), Dealurile de Vest și Câmpia de Vest, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

12. TURISZTIKAI TERÜLETFEJLESZTÉS

Az országos és helyi érdekű üdülőhelyek minősítése/tanúsítása Romániában

Szakirodalom:

- *** 2008. évi 852-es Kormányhatározat a turisztikai üdülőhelyek tanúsításának normáiról és kritériumairól. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/96733>
- Horváth, A. (2023). A gyógyhelyek szerepe a kelet-erdélyi turizmusban. In: Csákvári Tímea – Varga Zoltán (szerk.): VI. Zalaegerszegi Nemzetközi Egészségturizmus Konferencia, 2023. március 3. Tanulmánykötet, Pécs – Zalaegerszeg: Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségbiztosítási Intézet, pp. 62–75
- Horváth Alpár (2020): Turizmus – vonzerők és vendégforgalom. In: Benedek József (szerk.): Erdély. Tér, gazdaság és társadalom. Kolozsvár: Iskola Alapítvány Kiadó – Kolozsvári Egyetemi Kiadó, pp. 421–445.
- Michalkó, G. (2012). Turizmológia. Elméleti alapok. Budapest: Akadémiai Kiadó (5. fejezet: A turisztikai kínálat struktúrája; 6. fejezet: A turisztikai kínálat központi eleme: a vonzerő; 7. fejezet: A turizmus infra- és szuprastruktúrája. pp. 82–123)

13. ÖKOTURIZMUS ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Az ökoturizmus meghatározása. Az ökoturizmus jelentősége és sajátos jellemzői.

- az ökoturizmus fogalma
- az ökoturizmus és a fenntarthatóság eszméjének kapcsolódási pontjai
- ökoturizmus keresletének elemzése
- az ökoturizmus kínálati elemei
- ökoturizmus fejlesztésének feltételei: értékes környezet, helyi közösség bevonása, szakértelem (tervezés, standardok, ökoturisztikai minősítés)

Szakirodalom:

- Michalkó Gábor (2003): A fenntartható fejlődés ökoturisztikai aspektusai Magyarországon. in: Turizmus Bulletin 2003. 4. szám, pp. 13-21.
- Dombai István, Magyarai-Sáska Zsolt, László Péter Sándor (2008): Ökoturizmus, Kolozsvári Egyetemi Kiadó (Kolozsvár), p. 1-12,
- Gonda Tibor (2022) Alternatív turizmus. Akadémiai Kiadó, Budapest, 8. fejezet – Ökoturizmus (elérhető a BCU felületén, MeRSZ adatbázisban)

14. KONTINENSEK FÖLDRAJZA (ÁZSIA, AMERIKA, AFRIKA)

Az Egyesült Államok történeti-földrajzi fejlődése az első telepektől a második világháborúig

Szakirodalom:

- Probáld Ferenc (2005), Amerika regionális földrajza, Trefort kiadó, Budapest

15. STATISZTIKA A TURIZMUSBAN

A statisztika meghatározása, feladata és történeti háttere. A leíró statisztika alkalmazása

Szakirodalom:

Csallner András Erik (2015): Bevezetés az SPSS statisztikai programcsomag használatába. Szegedi Tudományegyetem, Szeged. (26-31 o.)

Németh Anikó (2018): Adatelemzés statisztikai módszerekkel. Szegedi Tudományegyetem EFOP-3.4.3-16-2016-00014 (32-44)

16. ÉPÍTÉSZELET A TURIZMUSBAN

A gótikus stílus regionális típusai (Francia, Angol, Német)

- A gótikus katedrálisok építészeti szerkezete, a késői gótika sajátos jellemzői
- A gótikus stílus sajátos külső díszítési és strukturális elemei. A belső terek szerkezeti megoldásai, kivitelezési módszerei

Szakirodalom:

Szentkirályi Zoltán–Détsy Mihály (1994): Az építészet rövid története. I. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 127. o., 129-136. o., 136-142. o.

Koch, Wilfried (2005), Építészeti stílusok. Helikon Kiadó, Budapest, 146-175. o.

Gerő László (1957): Ismerjük meg az építészeti stílusokat, Gondolat Kiadó, 56-66. o.

Pevsner, Nicolaus, Az európai építészet története. Nyugat-Európa a X. századtól a XX, századig. Corvina Kiadó. Budapest, 1974.

Hans Jantzen, Francia gótikus székesegyházak, Budapest, 1989.

Georges Duby: A katedrálisok kora, Gondolat kiadó, Budapest, 1984

(A könyvek az Entz Géza Alapítvány könyvtárában találhatóak meg)

17. ÉPÍTÉSZELET A TURIZMUSBAN

Az Itáliai reneszánsz paloták építészeti jellegzetességei

- A görög-római klasszicizáló jelleg felelevenítése a reneszánsz építészetben
- A francia reneszánsz. Hasonlóságok és különbségek a francia és olasz szerkezeti felépítésben
- A reneszánsz stílus szerepe a bürokrata infrastruktúra kialakításában

Szakirodalom:

Szentkirályi Zoltán–Détsy Mihály (1994): Az építészet rövid története. I. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 156. o., 158-170. o.

Koch, Wilfried (2005), Építészeti stílusok. Helikon Kiadó, Budapest, 308-315. o. Gerő László (1957): Ismerjük meg az építészeti stílusokat, Gondolat Kiadó, 66-1. o.

Kovács András, Késő reneszánsz építészet Erdélyben, Teleky László alapítvány - Polis kiadó, Budapest-Kolozsvár 2003.

Az itáliai reneszánsz. Építészet. Szobrászat Festészet. Rajz. Szerk. Toman, Rolf. Bp., 1998.
(A könyvek az Entz Géza Alapítvány könyvtárában találhatóak meg)

18. KULTÚRA ÉS CIVILIZÁCIÓ

A polgári társadalom kultúrája és civilizációja: felvilágosodás és romantika

- A felvilágosodás eszmei kialakulásának földrajzi, kulturális környezete
- A modern társadalom új irányzatainak kialakulásában résztvevő személyiségek
- Az új társadalmi rend jellemzői, kihatásai gazdasági, társadalmi és kulturális szinten

Szakirodalom:

Kinder H., Hilgemann W. (1999, Atlasz – Világtörténelem, Athenaeum Kiadó, Budapest, 257-258. o., 288-289. o., 318-320. o., 340-346. o.

Kósa László (2000): Magyar művelődéstörténet, Osiris Kiadó, Budapest, 332-380 o.

Norman Davies (2002): Európa története, Osiris Kiadó, Budapest, 561-590. o. Mureşianu M. (2003), Cultură și civilizație, Editura Societății Culturale Pro Maramureş „Dragoş Vodă”, Cluj-Napoca.

Ovidiu Drimba, Istoria culturii și civilizației, București, 1985

Pierre Chaunu, A klasszikus európa, Gondolat kiadó, Budapest, 1971

Dideriks H.A., A Nyugat-európai gazdaság és társadalomtörténet, Osiris kiadó, Budapest, 1995.

19. KULTÚRA ÉS CIVILIZÁCIÓ

A kommunizmus hatásai a Kelet-Közép európai társadalmakra

- A kommunista ideológia térnyerése a Kelet-Közép európai államokban
- A Gazdasági átalakulás következményei a mindennapi életben
- Kulturális értékek pusztulása, emberi alapvető jogok átértékelése
- Turizmus a román kommunista rendszer időszakában
- A kommunista rezsím maradványainak turisztikai vonzereje

Szakirodalom:

Norman Davies, Európa története, Osiris kiadó, Budapest, 2002

E.J. Hobsbawm, A szélsőségek kora. A rövid XX. Század története, Pannonica kiadó, Budapest, 1998.

Stephane Courtois, Nicolas Werth, Jean Louis Panne, A kommunizmus fekete könyve, Nagyvilág, Budapest 2001.

20. NEMZETKÖZI TURIZMUS

Európa turizmusföldrajza: természet- és társadalomföldrajzi áttekintés, beutazások és kiutazások.

Szakirodalom:

Gyuricza L. (2008): A turizmus nemzetközi földrajza, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 53-62

21. ROMÁNIA TURIZMUSFÖLDRAJZA

Erdély antropikus turisztikai értékei

- régészeti vonzerők
- középkori kulturális örökségi vonzerők
- turisztikai funkciójú kulturális vonzerők
- gazdasági jellegű új- és jelenkori eredetű vonzerők

Szakirodalom:

Ciangă Nicolae (2006): România, geografia turismului, Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 113-136 oldal.

Vofkori László (2006): România turizmusföldrajza, Pro-Print, Csikszereda, 243-301 oldal.

22. TURISZTIKAI TERMÉKEK ELŐÁLLÍTÁSA ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE

A kulturális turizmus mint turisztikai termék

- A kulturális turizmus általános összetevői
- A Kulturális turizmus lényegi attrakcióinak a “magaskultúrához” tartozó programjai, eseményei
- A kulturális turizmus főbb trendjei, lehetséges formái, a múlt és a jelen tárgyi és szellemi kulturális öröksége

Szakirodalom:

Horváth Alpár, Turizmus a kultúrában, kultúra a turizmusban, Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 1999.

Pavluska Valéria, Kultúramarketing. Elméleti alapok, gyakorlati megfontolások, Akadémiai kiadó, Budapest 2014

Michalkó Gábor – Rátz Tamara: A tér szerepe a turisztikai termékfejlesztésben: bevezető gondolatok
In: 4. Michalkó Gábor – Rátz Tamara (szerk.): A tér vonzásában: a turisztikai termékfejlesztés térspecifikus vonásai. Székesfehérvár, 2009. MTA FKI – Kodolányi János Főiskola – Magyar Földrajzi Társaság.

23. TURISZTIKAI ERŐFORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

Közép és – Kelet-Európa turisztikai régiói

- Turisztikai régiók főbb polarizáló központjai
- A turizmus regionális meghatározása a főbb társadalmi, földrajzi elemek kapcsán
- A különböző domborzati formák által megkülönböztetett turisztikai régiók fejlődési lehetőségei

Szakirodalom:

- Nicoară L., Pușcaș A. (2002): *Regionare turistică mondială*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 100-128. o.
- Probáld F. (szerk.) (1994): *Európa regionális földrajza*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest., 429-477., 492-568. o.
- Benedek J., Dezsi Št. (2006), *Analiza socio-teritorială a turismului rural din România din perspectiva dezvoltării regionale și locale*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Cocean P. (2002), *Geografie regională*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Cocean P. (2005), *Geografia Europei*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Caloianu N., Gârbacea V., Hârjoabă I., Iancu S., Marin I, (1982), *Geografia continentelor. Europa*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

24. TURISZTIKAI ERŐFORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

Észak-Amerika turisztikai régiói

- Az amerikai turisztikai régiók főbb polarizáló központjai
- A tömegturizmust biztosító turisztikai metszéspontok jellemzése
- A természeti és antropikus erőforrások mint fő vonzó tényezők az amerikai turisztikai régióknak

Szakirodalom:

- Nicoară L., Pușcaș A. (2002): *Regionare turistică mondială*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 291-352. o.
- Probáld F. (szerk.) (2004): *Amerika regionális földrajza*, Trefort Kiadó, Budapest, 24-168. o.
- Michalkó G. (2006), *A városi turizmus elmélete és gyakorlata*, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest
- Caloianu N., Gârbacea V., Hârjoabă I., Iancu S., Marin I, (1982), *Geografia continentelor. Europa*, Editura Didactică și Pedagogică, București

25. TURIZMUS-GAZDASÁGTAN ÉS A TURISZTIKAI VÁLLALAT GAZDASÁGTANA

A turisztikai szolgáltatások értékesítési lehetőségei. A kisvállalati szervezet felépítése és menedzselése

Szakirodalom:

- Kenesei, Zs., Cserdi, Zs. H. (2018) **4. fejezet. A turisztikai szolgáltatások értékesítési lehetőségei.** In Kenesei, Zs. és Cserdi, Zs. H. (szerk.) 2018. *Szolgáltatásmarketing a turizmusban.* Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634542308> Elérhető: https://mersz.hu/dokumentum/dj319szmat_38/#dj319szmat_35 [Hozzáférés dátuma: 2025.01.10.].
- Szerb, L., Rideg, A. (2023) **5. fejezet. A kisvállalati szervezet felépítése és menedzselése** In Szerb, L. és Rideg, A. (szerk.) 2023: *Kisvállalati gazdaságtan és menedzsment.* Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634549062> Elérhető: https://mersz.hu/dokumentum/m1107kgem_70/ [Hozzáférés dátuma: 2025.01.10.].

TEMATICA EXAMENULUI DE LICENȚĂ 2025 DEPARTAMENTUL DE GEOGRAFIE AL LINIEI MAGHIARE

SPECIALIZAREA GEOGRAFIA TURISMULUI

1. GEOGRAFIE GENERALĂ

Obiectul de studiu și structura geografiei ca știință.

Vofkori László (2003): A földrajztudomány rendszertana. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda. (p. 25-47).

2. GEOGRAFIA GENERALĂ A TURISMULUI

Infrastructura turistică

- Interpretarea infrastructurii turistice
- Elementele suprastructurii turistice primare
- Elementele suprastructurii turistice secundare
- Elementele infrastructurii turistice

Michalkó Gábor (2004): A turizmuselmélet alapjai, Kodolányi János Főiskola, Turizmus Akadémia 1, Székesfehérvár, 90-103.

Michalkó Gábor (2012): Turizmológia, Akadémia kiadó, Budapest, 112-121. o.

Dombay István (2004), A turizmus földrajza, P&F International, Gheorgheni, pagina 94-102

3. GEOGRAFIA GENERALĂ A TURISMULUI

Produse turistice

- Noțiunea produsului turistic
- Clasificarea produselor turistice
- Turismul cultural

Michalkó Gábor (2004): A turizmuselmélet alapjai, Kodolányi János Főiskola, Turizmus Akadémia 1, Székesfehérvár, pagina 150-173.

Michalkó Gábor (2012): Turizmológia, Akadémia kiadó, Budapest, pagina 177-186.

4. GEOGRAFIA REGIONALĂ A CONTINENTELOR

Caracterizarea geografico-umană a continentului european – popoare, limbi și religii în Europa

Cole J., Cole F. (1997), The Geography of the European Union, Routledge, London, New York.

Nagy Egon (2004): Az Európai Unió földrajza, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, p. 1-70.

Probáld F. (coord.) (2000b), Európa regionális földrajza, ELTE Eötvös kiadó, Budapest

5. POTENȚIALUL HIDROCLIMATIC ȘI VALORIFICAREA LUI ÎN TURISM

Zonele climatice ale Pământului

- climatul tropical umed după clasificarea lui Trewartha;
- climatele uscate după clasificarea lui Trewartha;
- climatul temperat cald după clasificarea lui Trewartha;
- climatul temperat rece după clasificarea lui Trewartha;
- climatul polar după clasificarea lui Trewartha.

Péczy György (1998): Éghajlattan, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 239-256.

6. POTENȚIALUL HIDROCLIMATIC ȘI VALORIFICAREA LUI ÎN TURISM

Bazinul hidrografic și cumpăna apelor. Cumpăna de ape superficială, cumpăna de ape subterană. Exemplificare.

- Definiții: bazinului hidrografic, cumpăna apelor
- Marile bazine hidrografice ale Terrei. Cumpăna de ape dintre oceane. Bazinele hidrografice fără ieșiri la mare
- Definiții: cumpăna de ape superficială, cumpăna de ape subterană, diferențe dintre cele două
- Exemple

Borsy Zoltán (szerk.): Általános természetföldrajz, 1998, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, old. 162-167

Pándi Gábor: Hidrológia. I. Kötet. Potamológia, 2003, Erdélyi Tankönyvtanács, Kolozsvár, old. 42-45

Pișota Ion, Zaharia Liliana, Diaconu Daniel: Hidrologie, 2005, Editura Universitară, București, old. 93-94

7. POTENȚIALUL TURISTIC AL RELIEFULUI ȘI VALORIFICAREA LUI

Relieful sculptat de către ghețari și valorificarea în turism. Relieful glaciatic montan:

- geneza ghețarilor, transformarea reliefului afectat de ghețari montani,
- formele erozionale generate de mobilitatea gheții;
- forme de acumulare,
- Fjorduri
- exemple de relief glaciatic valorificate în turism

Borsy Zoltán (1992): Általános természetföldrajz, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Lóczy D., Veress M. (2005) – Geomorfológia I., Földfelszíni folyamatok és formák, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs

Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet. Ábel Kiadó, Kolozsvár

8. POTENȚIALUL TURISTIC AL RELIEFULUI ȘI VALORIFICAREA LUI

Relieful litoral:

- Importanța curenților în dezvoltarea reliefului litoral
- Formele de relief create de apa mării - forme de eroziune și acumulare
- Exemple pentru valorificare în turism

Borsy Zoltán (1992): *Általános természetföldrajz*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Lóczy D. (2008) – *Geomorfológia II., Földfelszíni folyamatok és formák*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs
Poszet Szilárd, Pál Zoltán (2011): *A felszínformák ismeretének alapjai. I. Kötet.* Ábel Kiadó, Kolozsvár

9. TURISM ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Efectele urbanizării asupra mediului

- definiția urbanizării, orașul polarizant
- efectele urbanizării asupra reliefului, a spațiilor verzi, a circuitului hidrologic
- problemele apărute în dezvoltarea infrastructurii de apă, canalizare și salubritate
- poluarea aerului, smogul, climatul urban
- efectele psihologice ale urbanizării

Kerényi Attila (2003): *Környezettan*, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): *Általános környezetvédelem* Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

10. TURISM ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Impactul turismului asupra mediului

- efectele turismului de masă
- efectele turismului asupra reliefului, florei și faunei
- posibilități de limitare al numărului de vizitatori
- sustenabilitate în turism

Kerényi Attila (2003): *Környezettan*, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Kerényi A. (1995): *Általános környezetvédelem* Mozaik Okt. Stúdió, Szeged

11. GEOGRAFIA REGIONALĂ A ROMÂNIEI

Condițiile biogeografice ale Carpaților Românești (nivelul munților joși și mijlocii, zona montană înaltă)

Cocean, P., Filip, S., (2010), *Geografia Regională a României*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

Ielenicz, M. (1999), *Dealurile și podișurile României*, Editura Fundației România de Măine, București

Pop, Gr., (2000), Carpații și Subcarpații României, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
Pop, Gr., (2001), Depresiunea Transilvaniei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
Pop, Gr., (2005), Dealurile de Vest și Câmpia de Vest, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca

12. AMENAJARE TURISTICĂ

Atestarea stațiunilor turistice de interes național și local din România

*** HG 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice.

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/96733>

Horváth, A. (2023). A gyógyhelyek szerepe a kelet-erdélyi turizmusban. In: Csákvári Tímea – Varga Zoltán (szerk.): VI. Zalaegerszegi Nemzetközi Egészségturizmus Konferencia, 2023. március 3. Tanulmánykötet, Pécs – Zalaegerszeg: Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségbiztosítási Intézet, pp. 62–75

Horváth Alpár (2020): Turizmus – vonzerők és vendégforgalom. In: Benedek József (szerk.): Erdély. Tér, gazdaság és társadalom. Kolozsvár: Iskola Alapítvány Kiadó – Kolozsvári Egyetemi Kiadó, pp. 421–445.

Michalkó, G. (2012). Turizmológia. Elméleti alapok. Budapest: Akadémiai Kiadó (5. fejezet: A turisztikai kínálat struktúrája; 6. fejezet: A turisztikai kínálat központi eleme: a vonzerő; 7. fejezet: A turizmus infra- és szuprastruktúrája. pp. 82–123)

13. ECOTURISM ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ

Definiția ecoturismului. Importanța și caracteristicile specifice ale ecoturismului

- conceptul ecoturismului
- punctele de legătură între conceptele ecoturism și dezvoltarea durabilă
- analiza cererii ecoturismului
- elementele de ofertă specifice ecoturismului
- condițiile cheie al dezvoltării ecoturismului: patrimoniu natural cultural și construit valoros, includerea comunității locale, profesionalismul (planificare adecvată, standarde, certificare în ecoturism)

Michalkó Gábor (2003): A fenntartható fejlődés ökoturisztikai aspektusai

Magyarországon. in: Turizmus Bulletin 2003. 4. szám, pp. 13-21.

Dombai István, Magyarai-Sáska Zsolt, László Péter Sándor (2008): Ökoturizmus, Kolozsvári Egyetemi Kiadó (Kolozsvár), p. 1-12,

Gonda Tibor (2022) Alternatív turizmus. Akadémiai Kiadó, Budapest, capitolul 8. – Ökoturizmus (accesibil în rețeaua BCU, în baza de date MeRSZ)

14. GEOGRAFIA CONTINENTELOR. ASIA, AMERICA, AFRICA

Evoluția geografico-istorică a Statelor Unite de la primele colonii până la sfârșitul celui de al doilea război mondial

Probáld Ferenc (2005), Amerika regionális földrajza, Trefort kiadó, Budapest

15. STATISTICĂ ÎN TURISM

Definiția statisticii, sarcinile acesteia și contextul istoric. Aplicarea statisticii descriptive

Csallner András Erik (2015): Bevezetés az SPSS statisztikai programcsomag használatába. Szegedi Tudományegyetem, Szeged. (26-31 o.)

Németh Anikó (2018): Adatelemzés statisztikai módszerekkel. Szegedi Tudományegyetem EFOP-3.4.3-16-2016-00014 (32-44)

16. ARCHITECTURĂ ÎN TURISM

- Tipurile celor trei arii de dezvoltare ale stilului Gotic (Francez, German, Englez)
- Structura arhitecturală a catedralelor gotice, forme specifice ale goticului târziu
- Elemente specifice decorative și de structură. Planuri și metode de planificare a spațiilor interioare

Szentkirályi Zoltán – Détsy Mihály (1994): Az építészet rövid története. I. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 127., 129-136, 136-142.

Koch, Wilfried (2005), Építészeti stílusok. Helikon Kiadó, Budapest, 146-175. Gerő László (1957): Ismerjük meg az építészeti stílusokat, Gondolat Kiadó, 56-66.

Pevsner, Nicolaus, Az európai építészet története. Nyugat-Európa a X. századtól a XX, századig. Corvina Kiadó. Budapest, 1974.

Hans Jantzen, Francia gótikus székesegyházak, Budapest, 1989. Georges Duby: A katedrálisok kora, Gondolat kiadó, Budapest, 1984

17. ARCHITECTURĂ ÎN TURISM

Particularitățile și specificitățile stilului Renascentist

- Arhitectura palatelor renașcentiste Italiene. Utilizarea formelor clasice grecești și romane
- Renașcentismul Francez. Asemănări și diferențieri în compoziția italiană și franceză
- Utilizarea stilului în alcătuirea infrastructurii birocratice

Szentkirályi Zoltán – Détsy Mihály (1994): Az építészet rövid története. I.

Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 156, 158-170.

Koch, Wilfried (2005), Építészeti stílusok. Helikon Kiadó, Budapest, 308-315. Gerő László (1957): Ismerjük meg az építészeti stílusokat, Gondolat Kiadó, 66-78.

Kovács András, Késő reneszánsz építészet Erdélyben, Teleky László alapítvány - Polis kiadó, Budapest-Kolozsvár 2003.

Az itáliai reneszánsz. Építészet. Szobrászat Festészet. Rajz. Szerk. Toman, Rolf. Bp., 1998.

18. CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE

Cultura și civilizația societății burgheze. Iluminismul și Romantismul

- Spațiul geografic, cultural al nașterii ideilor iluministe
- Personalități cheie în elaborarea noilor direcții ale societății moderne
- Particularitățile noilor căi de dezvoltare. Consecințe pe plan economic social și cultural

Kinder H., Hilgemann W. (1999, Atlasz – Világtörténelem, Athenaeum Kiadó, Budapest, 257-258. o., 288-289. o., 318-320. o., 340-346. o.

Kósa László (2000): Magyar művelődéstörténet, Osiris Kiadó, Budapest, 332-380 o.

Norman Davies (2002): Európa története, Osiris Kiadó, Budapest, 561-590. o. Mureșianu M. (2003), Cultură și civilizație, Editura Societății Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă”, Cluj-Napoca.

Ovidiu Drimba, Istoria culturii și civilizației, București, 1985

Pierre Chaunu, A klasszikus európa, Gondolat kiadó, Budapest, 1971

Dideriks H.A., A Nyugat-európai gazdaság és társadalomtörténet, Osiris kiadó, Budapest, 1995.

19. CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE

Influențele comunismului asupra societăților din Europa Centrală și de Est

- Ascensiunea ideologiei comuniste în statele din Europa Centrală și de Est
- Consecințele schimbării economice în viața de zi cu zi
- Distrugerea valorilor culturale, reevaluarea drepturilor fundamentale ale omului
- Turismul în vremea regimului comunist din România
- Atracția turistică a rămășițelor regimului comunist

Norman Davies, Európa története, Osiris kiadó, Budapest, 2002

E.J. Hobsbawm, A szélsőségek kora. A rövid XX. Század története, Pannonica kiadó, Budapest, 1998.

Stephane Courtois, Nicolas Werth, Jean Louis Panne, A kommunizmus fekete könyve, Nagyvilág, Budapest 2001.

20. TURISM INTERNAȚIONAL

Geografia Turismului European: privirea în ansamblu a geografiei sociale și a naturii. Circulația turistică; Intrări și ieșiri

Gyuricza L. (2008): A turizmus nemzetközi földrajza, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 53-62

21. GEOGRAFIA TURISMULUI ÎN ROMÂNIA

Valori turistice antropice în Transilvania

- Vestigii arheologice
- Obiective istorico-culturale din Evul Mediu
- Obiective culturale cu funcții turistice
- Obiective economice realizate în perioada modernă și contemporană

Nicolae (2006): România, geografia turismului, Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, pagina 113-136.

Vofkori László (2006): România turizmusföldrajza, Pro-Print, Csikszereda, pagina 243-301.

22. CONCEPEREA ȘI COMERCIALIZAREA PRODUSELOR TURISTICE

Turismul cultural ca produs turistic

- Componentele generale ale turismului cultural
- Atracțiile esențiale ale turismului cultural aparținând programelor și evenimentelor ale înaltei culturi
- Principalele tendințe ale turismului cultural, forme posibile și moștenire culturală materială și intelectuală din trecut și prezent

Horváth Alpár, Turizmus a kultúrában, kultúra a turizmusban, Magyar Művelődési Intézet, Budapest, 1999.

Pavluska Valéria, Kultúramarketing. Elméleti alapok, gyakorlati megfontolások, Akadémiai kiadó, Budapest 2014

Michalkó Gábor – Rátz Tamara: A tér szerepe a turisztikai termékfejlesztésben: bevezető gondolatok
In: 4. Michalkó Gábor – Rátz Tamara (szerk.): A tér vonzásában: a turisztikai termékfejlesztés térspecifikus vonásai. Székesfehérvár, 2009. MTA FKI – Kodolányi János Főiskola – Magyar Földrajzi Társaság.

23. EVALUAREA RESURSELOR TURISTICE

Regiunile Turistice din Țările Europei Central Estice

- Centre de polarizare ale diferitelor regiuni turistice
- Definirea turismului conform elementelor principale geografice și sociale în cadrul regiunilor turistice
- Cauzele dezvoltării și diferențierii regiunilor turistice pe baza reliefului existent

Nicoară L., Pușcaș A. (2002): Regionare turistică mondială, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 100-128.

Probáld F. (szerk.) (1994):, Európa regionális földrajza, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest., 429-477., 492-568.

Benedek J., Dezsi Șt. (2006), Analiza socio-teritorială a turismului rural din România din perspectiva dezvoltării regionale și locale, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Cocean P. (2002), Geografie regională, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Cocean P. (2005), Geografia Europei, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

Caloianu N., Gârbacea V., Hârjoabă I., Iancu S., Marin I, (1982), Geografia continentelor. Europa, Editura Didactică și Pedagogică, București.

24. EVALUAREA RESURSELOR TURISTICE

Regiunile turistice ale Americii de Nord

- Principalele centre de polarizare ale regiunilor turistice Americane
- Puncte turistice majore care asigură circulația densă a turismului de masă
- Surse geografice și antropice ca factor de dezvoltare a regiunilor de importanță majoră

Nicoară L., Pușcaș A. (2002):, Regionare turistică mondială, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 291-352.

Probáld F. (szerk.) (2004): Amerika regionális földrajza, Trefort Kiadó, Budapest, 24-168.

Michalkó G. (2006), A városi turizmus elmélete és gyakorlata, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest

Caloianu N., Gârbacea V., Hârjoabă I., Iancu S., Marin I, (1982), Geografia continentelor. Europa, Editura Didactică și Pedagogică, București.

25. ECONOMIA TURISMULUI ȘI ÎNTRERINDERII DE TURISM

Oportunități de vânzare a serviciilor turistice. Structura și managementul întreprinderilor mici

- Kenesei, Zs., Cserdi, Zs. H. (2018). Capitolul 4. Oportunități de vânzare a serviciilor turistice. In Kenesei, Zs. & Cserdi, Zs. H. (Ed.) 2018. Szolgáltatásmarketing a turizmusban. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634542308>
https://mersz.hu/dokumentum/dj319szmat_38/#dj319szmat_35 (accesat: 2025.01.10.)
- Szerb, L., Rideg, A. (2023) Capitolul 5. Structura și managementul întreprinderilor mici. In Szerb, L. & Rideg, A. (Ed.) 2023: Kisvállalati gazdaságtan és menedzsment. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634549062> https://mersz.hu/dokumentum/m1107kgem_70/ (accesat: 2025.01.10.)